

Indholdsfortegnelse - Bilag

Indholdsfortegnelse - Bilag	1
17.1 Natura 2000-planer 2016-2021 i høring – styring og opgavefordeling	2
Bilag 1: KL´s udspil til Naturplan Danmark.....	2

17.1

Natura 2000-planer 2016-2021 i høring – styring og opgavefordeling

NOTAT

KL's udspil til Naturplan Danmark

Baggrund

I regeringsgrundlaget fra 2011 lægges der op stort op til Naturplan Danmark. Siden har regeringens Natur- og Landbrugskommission afleveret sine anbefalinger. Store dele af dens landbrugsanbefalinger er implementeret, mens kun et enkelt naturforslag er undervejs, nemlig naturfonden. Derfor hilser KL det særdeles velkomment, at regeringen nu forventes at fremlægge sin naturplan i sensommeren 2014.

KL har i juni 2013 været til et møde på administrativt niveau om planens nationale naturnetværk. I forlængelse af det ser KL frem til at en konstruktiv dialog om det øvrige indhold af planen, idet kommunerne er myndighed på naturområdet og har projektansvaret for Natura 2000-naturindsatsen.

KL's politik adresserer både nationale og kommunale udfordringer og behov - ud fra faglige, styringsmæssige og økonomiske vinkler. Et centralt fokus er proaktivt at give kommunerne mulighed for at skabe resultater, der gør en reel forskel i naturen og for borgene. Derfor er det essentielt at der er sammenhæng ml. statslige målkrav, kommunale finansieringsmuligheder og virkemidler.

Naturområdet er præget af mange faglige og tekniske forhold. Den konkrete udformning af disse forhold har afgørende betydning for både natureffekten og synergien til andre velfærdsområder. KL's konkrete forslag sigter derfor både på at opnå reel natureffekt på en økonomisk effektiv måde - og sikre synergi med andre kommunale velfærdsområder som fx friluftsliv, turisme, læring og erhvervsudvikling.

Den 22. august 2014

Sags ID: SAG-2014-03038

Dok.ID: 1897993

@kl.dk

Direkte 3370

Mobil [Click here to enter text.](#)

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/7

Forslagene er i det følgende organiseret indenfor fire overordnede temaer: Strategi, naturindsats, vandindsats og naturbeskyttelse. Forslagene vedtages imidlertid på et tidspunkt, hvor regeringens Naturplan Danmark endnu ikke er offentliggjort. Den konkrete præsentation af forslagene i offentligheden vil derfor afhænge af indhold og form i Naturplan Danmark.

STRATEGISKE TILTAG

Grønt Danmarkskort (nationalt naturnetværk)

Naturplan Danmarks geografiske kort skal skabes via en revision af de nuværende udpegninger af økologiske forbindelser i kommuneplanerne, hvilket KL tidligere har tilkendegivet er den rigtige model. Derved kan der sikres både dynamik og resultatfokus i stedet for ikke-implementerede statiske kortudpegninger. Det kræver dog, at kommunerne i højere grad samarbejder tværkommunalt. Udpegningerne får karakter af potentiel natur og skal implementeres frivilligt, hvorfor den nuværende arealanvendelse kan opretholdes.

KL foreslår, at kommunerne samarbejder i et mindre antal lovfæstede regionale netværk, der inddeles af kommunerne efter organisatoriske forhold – det kunne fx være de 5 kommunekontakttråd (KKR). Den tværkommunale model har bl.a. vist sin styrke indenfor vandområdet, hvor de lovfæstede vandråd i 2014 har været en succes.

Den Danske Naturfond

Private fonde har i 2013 sammen med regeringen som en del af finanslov 2014 aftalt at oprette Den Danske Naturfond. Trods intense forhandlinger er den konkrete udmøntning endnu ikke på plads.

KL foreslår, at der med rettidig omhu kommer fokus på at realisere fonden nu – og at evt. særinteresser viger.

KL foreslår, at fonden arbejder tæt sammen med kommunerne lokalt og nationalt – herunder at et fondsbestyrelsesmedlem har kommunal opbakning. KL foreslår desuden, at der proaktivt skabes en partnerskabsmodel med kommunerne, så fondens biodiversitetsfokus kan indgå i synergi med friluftsliv etc. fx i de grønne råd, hvor lodsejere og grønne organisationer er repræsenteret.

National handlingsplan for biodiversitet

Efter biodiversitetskonventionen er den danske regering forpligtet til at stoppe tabet af biodiversitet. Dette mål blev i 2004 indskrevet i den danske

regerings naturpolitik, men er ikke implementeret i dansk lovgivning. Dette skisma giver uklare forventninger – ikke mindst til kommunerne.

KL foreslår, at der udarbejdes en national handlingsplan for biodiversitet – der adresserer mål, finansiering, indsatsområde, virkemidler, rollefordeling, naturovervågning og evaluering. KL forventer i lighed med andre aktører, at Naturplan Danmark håndterer dette.

NATURINDSATSEN

I medfør af EU's naturdirektiver har staten i 2010 igangsat den omfattende Natura 2000-indsats over tre 6-årige perioder frem til 2027. Indsatsen er lovpligtig for kommunerne, der skal udarbejde handleplaner og iværksætte de konkrete tiltag. Kommunerne har med stort ejerskab igangsat indsatsen og sikret synergi til andre kommunale velfærdsområder.

Landdistriktsprogrammet (LDP)

Regeringen har i juli 2014 besluttet, at 5-7 % af landbrugsstøtten fremover skal anvendes til LDP. KL mener fortsat, at hovedparten af midlerne skal anvendes til vand- og naturindsatsen. På naturområdet er der brug for nye målrettede ordninger, der kan samle de mange lodsejere, der typisk er i et naturområde.

KL foreslår, at

- Naturplejemidlerne målrettes ved en finansieret faciliteringsordning, hvor den bedste natur samplejes på tværs af lodsejerskel
- Tilskudssystemet for Natura 2000-natur bygges op på samme måde som for Natura 2000-skov, der er langt mere målrettet
- Der skabes nye virkemidler, som fx jordfordeling light.

Forslagene vil bl.a. give bedre muligheder for naturpleje som driftsgren.

Natura 2000-indsatsen

I økonomaftale 2013 ml. regeringen og KL er det aftalt, at vand- og naturindsatsen 2016-2021 skal ske via en mål- og rammestyning. På vandområdet er det i en vis grad lykkedes – dels tager kommunerne den indledende dialog i vandrådene, dels kommer der nye virkemidler til vandløbsindsatsen.

På naturområdet har Naturstyrelsen valgt selv at tage den indledende dialog med lodsejerne i 2014 – og p.t. ser der ikke ud til at komme nye virkemidler udover de nuværende LDP-ordninger til hhv. pleje og projekter. I et sådant set-up amputeres mål- og rammestyningen og implementeringen vanskeliggøres for kommunerne.

KL foreslår, at det etableres støtteordninger for nationale midler (dvs. uafhængigt af LDP) med specifikke mål – de kan fx gå i stedet for den nuværende økonomiske kompensation i form af DUT.

Integrerede Natura 2000-Life-projekter

Der er i den indeværende Natura 2000-periode i 2013-2015 afsat 75 mio. kr. til national medfinansiering af statslige krav til den kommunale Natura 2000-indsats. Dette lykkedes efter flere års forhandling på politisk og administrativt niveau.

Der forventes at blive afsat nationale midler til national medfinansiering af den kommunale lysåbne Natura 2000-indsats i perioden 2016-2021. I det nye set-up bliver det dog større projekter, der skal integreres med klimatilpasning, landdistriktsudvikling, vandløbsprojekter etc. - altså kommunale velfærdsområder.

KL foreslår, at der fortsat afsættes nationale midler til den nødvendige medfinansiering af den lysåbne Natura 2000-natur – og forudsætter, at kommunerne fortsat får styringsansvaret for disse projekter, så synergien til de kommunale velfærdsområder sikres.

KL foreslår, at Naturstyrelsen til stadighed er bevidst om at sondre ml. sine roller som lovgivende, planlæggende, tilskudsgivende og potentielt udførende og tilskudsmodtagende aktør på naturområdet.

VANDINDSATSEN

I medfør af EU's vandrammedirektiv har staten i 2010 igangsat den omfattende vandplanindsats over tre 6-årige perioder frem til 2027. Indsatsen er lovpligtig for kommunerne, der skal iværksætte de konkrete tiltag. Kommunerne har med stort ejerskab igangsat indsatsen og sikret synergi til andre kommunale velfærdsområder.

Landdistriktsprogrammet (LDP)

Der er en lang række kommunale indsatser, der behandles som siloer i den statslige LDP-administration – men er dybt integreret i hinanden ift. myndighedsudøvelse, projekter, drift etc. og i øvrigt foregår i samme vandløb.

KL foreslår, at støtteordninger ml. vådområder og andre vandløbsprojekter integreres eller sammentænkes. P.t er der fx 5 uafhængige vandløbsordninger - nitrat-vådområder, fosfor-vådområder, fjernelse af spærringer, udlægning af gydegrus, opgravning af rørlagte strækninger – og der kommer flere til i perioden 2016-2021.

Forbedret vandmiljø via lavbundsarealer

Der er i et vækstforlig i Folketinget fra juli 2014 afsat 165 mio.kr. til udtagning af landbrugsjord i lavbundsarealer med henblik på CO₂-reduktion og nitrattilbageholdelse. Arealerne ligger i det åbne land, hvor kommunerne er indgangen til det offentlige både ift. plan-, myndigheds- og driftsopgaver.

KL foreslår, at udtagningen skaber synergi og ikke sker i konflikt med den kommunale natur- og vandforvaltning, kommuneplanlægning, klimatilpasning etc. Der bør derfor arbejdes mod en styringsmodel hvor kommunerne har rollen som den decentrale offentlige aktør.

Vådområder

Implementering af de kommunale vådområder går nu ind i den afsluttende fase frem til ultimo 2015. De statslige rammevilkår er ændret betydeligt undervejs – ved et stort bureaukrati, konkurrerende statslige vådområder og helt nye faglige fosforkrav. Den detaljerede statslige lokalisering - der ikke gælder for de statslige vådområder - har yderligere vanskeliggjort indsatsen. KL er nu i tæt dialog med kommunerne om at komme i mål med indsatsen.

KL foreslår, at lokalisering af næste periodes vådområdeindsats, minivådområder og andre specifikke nitratreducerende tiltag sker efter forudgående dialog i vandrådene med repræsentanter for lodsejere og grønne organisationer. I forlængelse af dette forudsættes det, at kommunerne i den kommende vandplanperiode forlods får de samme enkle lokaliseringvilkår for vådområderne, som staten har haft i den indeværende planperiode.

FORBEDRET NATURBESKYTTELSE

Beskyttede naturtyper, § 3 områder

Natur- og Landbrugskommissionen har foreslået en række forbedringer af beskyttelsen.

KL foreslår som kommissionen, at naturtilstanden på arealerne bør sikres ved at der fastsættes regler, der forbyder eller begrænser muligheden for at gødske og sprøjte – det kan fx ske i synergi med tilskud til naturpleje.

KL foreslår som kommissionen, at bødeniveauet for overtrædelser hæves for at sikre præventiv effekt og bringe niveauet i overensstemmelse med lignende overtrædelser.

KL foreslår ikke en bindende udpegning, da den vil blive meget administrativ tung – og fordi de begrænsede statslige naturmidler p.t. er bedre brugt på andre indsatser.

KL foreslår ikke, at registrering og afregistrering skal ændres til en afgørelse. Dels flugter det ikke de beskyttede naturtypers dynamiske karakter geografisk og retsligt. Dels vil det blive bekosteligt i økonomisk kompensation til kommunerne.

Biodiversitet i skovene

Der har de seneste år blandt fagfolk været en intens debat om de danske skoves biodiversitet, dvs. artsmangfoldighed af dyr og planter. Samtidigt er der afsat 252 mio.kr. i perioden 2014-2015 til Natura 2000-skovtilskud – med hidtil meget få ansøgninger.

KL foreslår, at der i første omgang sikres afløb for de midler, der er afsat til skovbiodiversitet i perioden 2014-2015. KL foreslår dernæst, at evt. nye midler anvendes efficient til varig beskyttelse af fx danske kystløvskove, der er ubeskyttede og indeholder langt større biodiversitet end mange beskyttede naturtyper.

KL foreslår, at kommunale skove fremover ligebehandles med statskove og private skove – så de også kan opnå de nationale tilskud, som den øvrige sektor får.

Naturstyrelsen har den ubestridte rolle som den samlende nationale og decentrale aktør på skovområdet – både som myndighed, ejer og skovrejer. Kommunerne oplever ved skovrejsning et godt samarbejde med styrelsen.

KL foreslår, at der fortsat nationalt prioriteres midler til skovrejsning – på en måde, hvor der skabes synergi til lokalt friluftsliv og andre velfærdsydelse. Selv om indsatsen ikke er direktivbundet ligesom vand- og naturindsatsen, giver den god mening.

Invasive arter

De økonomiske vismænd har ultimo februar 2014 påpeget, at den danske indsats mod invasive arter ikke er effektiv nok. Årsagen er bl.a. at der ikke er sikret virkemidler og finansiering til statens handlingsplan til bekæmpelse af invasive arter. Med EU's kommende direktiv for invasive arter bliver det nødvendigt at målrette indsatsen.

Mange kommuner har benyttet sig af den lovhjemlede mulighed for at udarbejdes indsatsplaner til bekæmpelse af kæmpebjørneklo. Derved er der mulighed for at bekæmpe planten på private arealer, hvis ejeren ikke selv

har gjort det. Konceptet er imidlertid sådan, at bøden til den private ejer tilgår statskassen, mens kommunen står tilbage med driftsudgiften.

KL foreslår, at der indføres en ordning, hvor kommune kan opkræve en afgift til dækning af driftsudgiften – i lighed med en parkeringsafgift. KL foreslår desuden, at der overvejes om ordningen også kunne gælde andre skadelige, invasive arter – ex rynket rose, der udkonkurrerer den danske kystflora.

Marin naturbeskyttelse

Det marine område hører myndighedsmæssigt under staten, på nær visse kystnære naturindsatser. Ikke desto mindre arbejder flere kommuner for at fremme den marine kystbeskyttelse, fx med den stort anlagte Naturpark Lillebælt.

KL foreslår, at en evt. statslige prioritering af marin naturbeskyttelse sammentænkes med kommunale indsatser for natur, friluftsliv, turisme og erhvervsudvikling.